

Techninis biuletenis

CE ženklėjimas: nuo 2013 m. liepos 1 d.

- Nauji reikalavimai
- Naujos atsakomybės
- Tas pats CE ženklėjimas

Mes susiduriame su didžiausiu dešimtmečio pokyčiu, kai statybos produktai yra gaminami ir parduodami Europos Sąjungoje (ES). Labiausiai paveiktos bus Jungtinė Karalystė, Airija ir Švedija, kur CE ženklėjimas buvo savanoriškas.

Naujas statybos produktų reglamentas (Construction Products Regulation (CPR)), pakeičiantis statybos produktų direktyvą (Construction Products Directive (CPD)), nustato privalomą CE ženklėjimą produktams, apibrėžtiems darniajame Europos produktų standarte visoje Europos Sąjungoje.

Reglamentas radikaliai nekeičia produktų CE ženklėjimo praktinių procesų, jau nustatytų visose valstybėse narėse. Jis daugiau skirtas direktyvos teksto klaidų šalinimui ir kaip tai galėtų būti įgyvendinta.

Šis biuletenis apibendrina pagrindinius aspektus, kurie tapo aktualūs statybos pramonei nuo 2013 m. liepos 1 d.

Norėdami gauti daugiau informacijos, prašome kreiptis į BM TRADA leidinio pabaigoje nurodytais adresais.

Skirta:

- Statybos produktų gamintojams
- Statybos produktų importuotojams
- Statybos produktų platintojams
- Projektuotojams
- Statybininkams
- Statybų priežiūros tarnyboms

Turinys

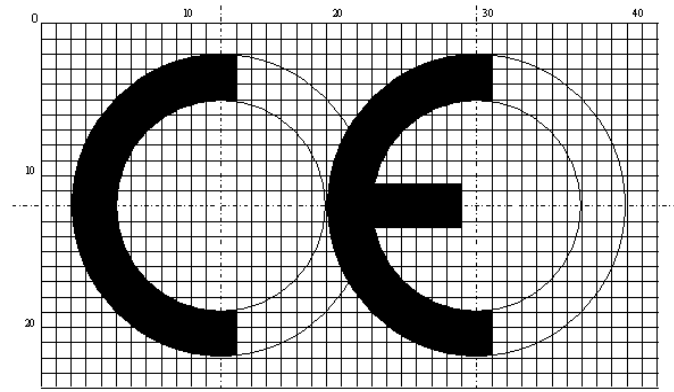
- Statybos produktų reglamento tikslas
- Ką šis reglamentas atlieka
- Darniosios techninės specifikacijos
- Eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas (AVCP)
- Eksploatacinių savybių deklaracija
- Statybos pramonės įsipareigojimas

Statybos produktų reglamento tikslas

Statybos produktų reglamento (CPR) principai yra tokie pat kaip ir statybos produktų direktyvoje (CPD):

- Pašalinti technines kliūtis statybos produktų prekybai
- Sukurti bendrą darnios techninės specifikacijos sistemą standarto galiojimo laikotarpiui
- Nustatyti darnias taisykles statybos produktų eksploatacinių savybių apibūdinimui
- Įsteigti notifikuotųjų įstaigų struktūrą (ES akredituotas įstaigas testams ir sertifikavimo paslaugoms atlikti)
- Įgalinti produktų CE ženkinimą.

Valstybėse narėse vis dar galios statybos reglamentas. CPR neturi įtakos faktinių statybos darbų specifikacijai, nes viešas ir privatus sektorius gali nustatyti savo reikalavimus pastatų ir statybos produktų eksploatacinėms savybėms. Tačiau tais atvejais, kai produktas paženklinamas CE ženklu, statybų priežiūros tarnybos gali būti užtikrintos, kad tiekiamas produktas pilnai atitinka minimalius eksploatacinių savybių standartus.

Ką numato CPR taisyklės?

Naujojo reglamento tikslas:

- Supaprastinti ir paaiškinti esamą CPD struktūrą, ypač tose srityse, kur dar nėra darniųjų standartų
- Pagerinti galiojančių priemonių skaidumą ir veiksmingumą, taigi ir pagerinti galiojančių teisės aktų patikimumą
- Sumažinti finansinę naštą gamintojams, ypač mažoms ir vidutinėms įmonėms
- Paaiškinti CE ženkinimo prievolę ir atsiradusius nesilaikymo padarinius
- Pagerinti galiojančių teisės aktų įgyvendinimą.

Terminai

Pirma CPR redakcija apie tai, kaip veikia notifikuotos įstaigos ir techninio patvirtinimo organizacijos, įsigaliojo 2011 m. balandį. Visi kiti teisės aktai, taikomi **gamintojams, importuotojams ir platintojams, įsigaliojo nuo 2013 m. liepos 1d.**

Visi statybos produktai, kuriems taikomas darnusis Europos produktų standartas ir pagaminti po šios datos, privalo būti pažymėti CE ženklu.

Terminologijos pakeitimai

Statybos produktų direktyvos (CPD) terminai	Statybos produktų reglamento (CPR) terminai
Atitikties atestacija (AoC)	Eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas (AVCP)
Statybos produktų direktyva (CPD)	Statybos produktų reglamentas (CPR)
Atitikties deklaracija	Eksploatacinių savybių deklaracija (DoP)
Europos techninis įvertinimas (ETA)	Europos techninis įvertinimas (ETA)
Europos techninio įvertinimo gairės (ETAG)	Europos įvertinimo dokumentas (EAD)

Darnios techninės specifikacijos (hEN)

Pagal CPR, darniosios techninės specifikacijos yra:

- Darnusis Europos produktų standartas (hENS),
- Europos įvertinimo dokumentas (EAD)

Europos techninio patvirtinimo organizacija (EOTA) ruošia EAD produktams, kuriems netaikomas hENS.

Darniosios techninės specifikacijos apibrėžia vertinimo metodus ir deklaruoja atlikimo charakteristikas. Šios charakteristikos, pagal reglamentą reikalaujamos valstybėse narėse, paveikia galimybę statybos produktams atitikti septynis pagrindinius statybos darbų reikalavimus:

- Mechaninio atsparumo ir stabilumo
- Priešgaisrinės saugos
- Higienos, sveikatos ir aplinkos
- Saugumo ir prieinamumo
- Apsaugos nuo triukšmo
- Energijos taupymo ir šilumos laidumo
- Tvaraus gamtos išteklių naudojimo.

Darnieji produktų standartai

Šiuo metu yra daugiau kaip 400 hEN, apimančių plačią statybos produktų grupę. Visi šie standartai turi ZA priedą.

Pirmojoje dalyje, **ZA.1**, išvardyti privalomi reikalavimai ir standarto punktai, kuriems jie taikomi. Kai kurie punktai gali turėti nuorodą į kitus dokumentus, tokius, kaip bandymų standartai. Tokiu būdu ZA.1 yra CE ženklavimo reikalavimų sąvadas, iš kurio gamintojas gali matyti visus privalomus reikalavimus produktui ir kaip juos patenkinti.

Antroji dalis, **ZA.2**, pateikia atitikties vertinimo procedūras, t.y. „kas ką daro“, gamintojui ir notifikuotai įstaigai. Tai yra **Eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas (AVCP)**, anksčiau Statybos produktų direktyvoje žinomas kaip Atitikties atestacija (AoC).

Trečia dalis, **ZA.3**, aprašo CE ženklimą ir žymėjimą.

Europos Techninis įvertinimas (ETA)

Europos techninis įvertinimas (ETA) gali būti išduodamas bet kuriam statybos produktui, kuriam netaikomas arba dalinai taikomas darnusis standartas arba dėl jo esminių charakteristikų jis negali būti įvertinamas pagal galiojantį darnųjį standartą.

ETA gali būti išduodamas, jei taikoma bent viena iš žemiau pateiktų savybių:

- Produktas nepatenka į jokio darniojo produkto standarto apimtį
- Numatytas vertinimo metodas pagal darnųjį standartą nėra tinkamas bent vienai esminei produkto charakteristikai
- Darnusis standartas nenumato jokio įvertinimo metodo bent vienai esminei produkto charakteristikai.

Lentelė Nr. 1: Trečiųjų šalių dalyvavimas pagal AVCP sistemą

	Trečiųjų šalių dalyvavimas Eksploatacinių savybių pastovumo vertinime (AVCP)				
	Niekada ←		→ Pilnai		
Užduotis	Sistema 4	Sistema 3	Sistema 2+	Sistema 1	Sistema 1+
Gamybos procesų kontrolė (FPC)	Gamintojas	Gamintojas	Gamintojas	Gamintojas	Gamintojas
Gamybos mėginių testavimas	-	-	Gamintojas	Gamintojas	Gamintojas
Pradinis tipo testas (ITT)	Gamintojas	Notifikuota įstaiga	Gamintojas	Notifikuota įstaiga	Notifikuota įstaiga
Pradinis FCP testavimas	-	-	Notifikuota įstaiga	Notifikuota įstaiga	Notifikuota įstaiga
FPC tolimesnė priežiūra	-	-	Notifikuota įstaiga	Notifikuota įstaiga	Notifikuota įstaiga
Audito testai	-	-	-	-	Notifikuota įstaiga

Eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas (AVCP)

AVCP apibrėžia trečios šalies dalyvavimą vertinant produkto atitiktį susijusiai techninei specifikacijai.

Kiekvienai produktų grupei AVCP sistema yra išrenkama Valstybių nariu bei Europos komisijos. Tai priklauso nuo produkto reikšmės sveikatai ir saugai bei kaip tas produktas pagamintas.

Kad tai pasiekti CPR naudoja penkių AVCP sistemą (Sistema 4 - Sistema 1+) ir šešias užduotis, kaip parodyta lentelėje Nr 1.

Eksploatacinių savybių deklaracija (DoP)

Gamintojai privalo paruošti gaminio eksploatacinių savybių deklaraciją (DoP) prieš pateikiant jį į rinką. Gamintojas, įgaliotas atstovas ar prekybininkas privalo prisiimti atsakomybę už statybos produkto atitiktį.

Deklaracijoje nurodomos su esminėmis statybos produktų charakteristikomis susijusios eksploatacinės savybės, atitinkančios susijusias darniąsias technines specifikacijas, taip pat nurodoma:

- produkto tipas
- AVCP sistema(-os)
- darniojo standarto arba Europos techninio įvertinimo, kuris buvo naudotas kiekvienos esminės charakteristikos vertinime, referencinis numeris ir išleidimo data
- kai taikoma, naudojamo specifinio techninio dokumento referencinis numeris ir reikalavimai, kuriuos, gamintojo teigimu, atitinka produktas
- statybos produkto naudojimo paskirtis ar paskirtys pagal taikomą darniąją techninę specifikaciją

- esminių charakteristikų, kurios darniojoje techninėje specifikacijoje nustatytos deklaruojamai naudojimo paskirčiai ar paskirtims, sąrašas
- bent vienos statybos produkto esminės charakteristikos eksploatacinės savybės, susijusios su deklaruojama naudojimo paskirtimi ar paskirtimis
- kai taikoma, su statybos produkto esminėmis charakteristikomis susijusios eksploatacinės savybės, išreikštos lygiais ar klasėmis, aprašymu, kurie prireikus pagrindžiami apskaičiavimais
- statybos produkto eksploatacinės savybės, susijusios su tomis jo esminėmis charakteristikomis, kurios susijusios su naudojimo paskirtimi ar paskirtimis,
- išvardytų esminių charakteristikų, kurių eksploatacinės savybės nedeklaruojamos, atveju nurodomos raidės „NPD“ (eksploatacinės savybės nenustatytos, angl. No Performance Determined)
- jeigu dėl to produkto išduotas Europos techninis įvertinimas – lygiais ar klasėmis arba aprašymu išreikštos statybos produkto eksploatacinės savybės, susijusios su visomis Europos techniniame įvertinime esančiomis esminėmis charakteristikoms.
- Nagrinėti bei prireikus registruoti skundus, apie reikalavimų neatitinkančius ir susigrąžintus produktus, bei informuoti platintojus apie tokią stebėseną
- Užtikrinti, kad ant produktų būtų nurodytas partijos, serijos numeris ar bet koks kitas elementas, pagal kurį juos galima identifikuoti
- Ant produkto arba jo pakuotės arba kartu su juo pateikiamame dokumente nurodyti savo pavadinimą, registruotą komercinį pavadinimą arba registruotą prekės ženklą ir savo kontaktinį adresą
- Užtikrinti, kad prie produkto pridėtos instrukcijos ir saugos informacija
- Turint pagrindo manyti, kad produktas neatitinka DoP, nedelsiant imtis korekcinį veiksmų, būtinų užtikrinti produkto atitiktį reikalavimams arba, jei tinkama, jį pašalinti ar susigrąžinti
- Nacionalinės institucijos prašymu, pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus įrodyti, kad statybos produktas atitinka DoP ir kitus taikomus reikalavimus.

Statybos pramonės prievolės

Statybos produktų reglamentas (CPR) yra pagrįstas „gamybos grandies“ požiūriu statybos produktams patenkant į rinką. Šie įsipareigojimai įsigalioja nuo 2013 m. liepos 1 d.

Gamintojai

Statybinių produktų gamintojai, kuriems taikomi darnieji Europos produktų standartai (hENs) privalo:

- Paruošti DoP (eksploatacinių savybių deklaraciją) ir ženklinti CE ženklu.
- Parengti produkto techninius dokumentus, kuriuose apibūdinami visi atitinkami elementai, susiję su reikalaujama eksploatacinių savybių pastovumo vertinimo ir tikrinimo sistema
- Techninius dokumentus ir eksploatacinių savybių deklaracijas saugoti 10 metų po statybos produkto pateikimo į rinką dienos
- Nustatyti procedūras, kurių laikantis serijinės gamybos atveju deklaruotos eksploatacinės savybės būtų išsaugojamos
- Tirti pateiktą į rinką ar tiekiamą rinkai statybos produktų mėginių patikimumą ir stabilumą, kai tai laikoma reikalinga siekiant užtikrinti deklaruotų statybos produkto eksploatacinių savybių tikslumą

Įgaliotieji atstovai

- CPR leidžia gamintojui įgaliojimu paskirti įgaliotąjį atstovą. Nors įgaliotasis atstovas negali rengti techninių dokumentų, jis atsakingas už tiekiamo produkto atitiktį.
- Įgaliotieji atstovai:
- Saugoti DoP ir kitus techninius dokumentus
- Pareikalavus, teikti nacionalinei institucijai visą informaciją ir dokumentus, būtinus įrodyti, kad statybos produktas atitinka DoP ir kitus taikomus reikalavimus
- Pareikalavus, bendradarbiauti su nacionalinėmis institucijomis vykdant veiksmus, skirtus statybos produktų, kuriems taikoms įgaliojimas, keliamam pavojui pašalinti.

Importuotojai

Gamybos grandinė skiria didesnę teisinę atsakomybę reikalavimų laikymuisi agentams ir importuotojams. Kad atitikti CPR, importuotojai į rinką gali tiekti tik tuos produktus, kurie atitinka taikomus reikalavimus.

Importuotojai privalo:

- Užtikrinti, kad produktams, prieš pirmą kartą patenkant į rinką, yra atliekamas AVCP
- Užtikrinti, kad gamintojas paruošė techninę dokumentaciją
- Užtikrinti, kad produktas turi teisingą CE žymėjimą ir turi reikiamus dokumentus

- Nepateikti į rinką produktų, kurie neatitinka DoP, kol atitiktis įgyjama
- Informuoti gamintoją arba rinkos priežiūros instituciją, kai jų manymu produktas kelia riziką
- Ant produkto, jo pakuotės ar lydinčiame dokumente nurodyti SAVO pavadinimą, registruotą prekės ženklą ir savo kontaktinį adresą
- Užtikrinti, kad produktas turi instrukciją ir saugos informaciją
- Užtikrinti, kad laikotarpiu, per kurį jie atsakingi už statybos produktą, jo saugojimo arba transportavimo sąlygos nekelia pavojaus DoP atitikčiai
- Tirti pateiktų į rinką arba tiekiamų rinkai statybos produktų mėginius, siekiant tikrinti deklaruotų produkto eksploatacinių savybių tikslumą, patikimumą ir stabilumą
- Registruoti skundus apie reikalavimų neatitinkančius ir susigrąžintus produktus.
- Nedelsiant imtis korekcinų veiksmų, manant ar turint pagrindo manyti, kad produktas neatitinka DoP
- Saugoti DoP kopiją ir užtikrinti, kad valdžios institucijų prašymu ji būtų pateikta.

Platintojai

Platintojai, pateikiant produktą į rinką, turi užtikrinti jų priežiūrą. Prieš pateikiant produktą į rinką, platintojai privalo:

- Užtikrinti, kad produktas yra paženklintas CE ženklu ir prie jo pridėti reikalingi dokumentai, taip pat instrukcijos ir saugos informacija.
- Netiekti į rinką produktų, kurie neatitinka DoP kol atitiktis įgyjama
- Informuoti gamintoją ir rinkos priežiūros institucijas kai jų manymu produktas kelia riziką
- Užtikrinti, kad laikotarpiu, per kurį jie atsakingi už statybos produktą, jo saugojimo arba transportavimo sąlygos nekelia pavojaus DoP atitikčiai
- Imtis korekcinų veiksmų arba pašalinti produktą, jei yra pagrindo manyti, kad jis neatitinka DoP
- Jei prašoma, suteikti priežiūros institucijoms visą informaciją apie produktą bei dokumentus, būtinus įrodyti, kad produktas atitinka DoP ir kitus jam taikomus reikalavimus.

Atvejai, kai gamintojų įsipareigojimai gali būti taikomi importuotojams ir platintojams

Importuotojas ar platintojas bus laikomas gamintoju ir jam taikomi įsipareigojimai jei jie teikia į rinką produktą **SAVO vardu ar prekės ženklu arba pakeičia** rinkoje esantį statybos produktą tokiu būdu, kad tai paveikia jo atitikimą DoP.

Papildoma pagalba

BM TRADA yra notifikuota įstaiga, ETA statybos produktų direktyvos vertinimo įstaiga bei gali atlikti CE sertifikavimą. www.bmtrada.com

Europos komisija: tai yra Europos Komisijos puslapis, naudingas notifikuotų įstaigų bei įvertinimo įstaigų paieškai
<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando>

CEN: tai yra CEN puslapis, jis gali būti naudingas sekti darnių standartų veiklos procesą.
www.cen.eu/cen

NANDO 'NANDO' yra „New Approach Notified and Designated Organisations” bei suteikia naudingos informacijos apie notifikuotas įstaigas, standartus, t.t.
<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando>

EOTA „European Organisation for Technical Approvals” susideda iš patvirtintų organizacijų, kurios įgaliotos išduoti ETA Europos Sąjungos šalių valstybėms ir EFTA šalimis, sudariusioms sutartį su Europos erdvės ekonominiu susitarimu.

Ši nuoroda yra naudinga ieškant galiojančių ETA bei ETA išdavimo organizacijų www.eota.be

Padėka

Parengė BM TRADA leidybos komanda su Nireesh Somlie ir Ross Newman pagalba.

Nuorodos

1. Statybos produktų reglamentas (CPR) 305/2011/EU
2. Statybos produktų direktyva (CPD) 89/106/EEC pakeista pagal direktyvą 1993/68/EEC

Statybos produktų sertifikavimo paslaugos

Mes siūlome dviejų rūšių sertifikavimą:

- CE ženklimą
- BM TRADA Q-Mark.

Nors buvo dėtos visos pastangos suteiktos informacijos tikslumui užtikrinti, kompanija negali priiimti atsakomybės už bet kokius nuostolius ar žalą, patirtą naudojant pateiktą informaciją.

Visos teisės saugomos. Jokia šio leidinio dalis negali būti dauginama, laikoma paieškos sistemoje ar perduodama bet kokia forma, bet kokiomis priemonėmis, elektroninėmis, mechaninėmis, kopijavimo, įrašymo ar kitokiu būdu be išankstinio leidinio savininko leidimo.

© BM TRADA Group Limited 2013

Susiję leidiniai

Wood Information Sheet 2/3-56
CE marking: Implications for timber products

TI-1316
CE Marking of windows and external pedestrian doorsets

Getting started with Factory production control for construction product certification

Aplankykit: <http://bookshop.bmtrada.com>

BM TRADA provides independent certification, testing, inspection, training, technical services and information around the world. We help customers large and small to prove their business and product credentials and to improve performance and compliance.

technical@bmtrada.com

bmtradagroup.com

+44 (0) 1494 569600